

АНАТОЛІЙ МИХАЙЛОВИЧ САМОЙЛЕНКО (до шістдесятиріччя від дня народження)

2 січня 1998 р. виповнилось 60 років видатному математику, академіку НАН України Анатолію Михайловичу Самойленку.

А. М. Самойленко закінчив Київський державний університет у 1960 р., у 1963 р. захистив кандидатську дисертацію, а у 1967 р. — докторську. З 1965 до 1974 р. працював старшим науковим співробітником Інституту математики, з 1974 р. — завідувачем кафедри диференціальних рівнянь Київського державного університету, з 1988 р. — директор Інституту математики НАН України. В 1978 р. обраний членом-кореспондентом, а у 1995 р. — дійсним членом Національної академії наук України.

Перші наукові праці вченого з'явилися в 1961 р. За короткий час А. М. Самойленко став одним з провідних учених в теорії звичайних диференціальних рівнянь і теорії нелінійних коливань. Він є автором більш ніж 300 наукових праць, серед яких 13 монографій; більшість з них перевидані англійською мовою.

Наукові інтереси Анатолія Михайловича охоплюють широке коло складних та актуальних проблем якісної теорії диференціальних рівнянь і нелінійної механіки. Хоча дослідження цих проблем беруть свій початок у класичних працях А. Пуанкаре та М. А. Ляпунова, багато з них до останнього часу не піддавались зусиллям математиків. Оригінальні та глибокі дослідження А. М. Самойленка щодо вияснення поведінки інтегральних кривих на інваріантних тороїдальних та компактних многовидах та в їх околі, розробки теорії збурень тороїдальних многовидів, створення нових та розвитку асимптотичних методів нелінійної механіки, розробки теорії багаточастотних коливань вносять великий вклад в їх розв'язання поряд з фундаментальними дослідженнями в цій області М. М. Боголюбова, Ю. О. Митропольського, А. М. Колмогорова, В. І. Арнольда та Ю. Мозера і визначають нові напрямки їх вивчення.

Про світове визнання його наукової діяльності свідчать загальновізанні в математичній літературі терміни „функція Гріна – Самойленка”, „чисельно-аналітичний метод Самойленка”. Опубліковані ним разом з учнями монографії вносять фундаментальний вклад у розвиток теорії багаточастотних коливань, асимптотичних методів, імпульсних систем та чисельно-аналітичних методів. Здійснюючи успішне наукове керівництво колективом Інституту математики НАН України, Анатолій Михайлович забезпечує продов-

ження та розвиток традицій всесвітньо відомої математичної школи, заснованої М. М. Боголюбовим.

Наукову роботу А. М. Самойленко вміло поєднує з педагогічною діяльністю. Він з успіхом проводить підготовку кадрів найвищої кваліфікації. Серед його учнів 14 докторів та 60 кандидатів фізико-математичних наук. Він регулярно читає нормативні та спеціальні курси з диференціальних рівнянь, керує написанням курсових та дипломних робіт студентів механіко-математичного факультету університету, приділяє велику увагу роботі з аспірантами. Ним опубліковано багато підручників і навчальних посібників.

Математичний талант Анатолія Михайловича поєднується з великими організаторськими здібностями, принциповістю та людяністю. Завдяки цим якостям він користується авторитетом та повагою математичної громадськості. Він є членом американського математичного товариства, українського та київського математичних товариств, заступником головного редактора „Українського математичного журналу”, членом редакційної ради журналу „У світі математики”, членом редакційних колегій журналів „Дифференциальные уравнения”, „Математический анализ и его приложения”, „Non-linear Mathematical Physics”. Вчений неодноразово обирався в наукові комітети міжнародних конференцій та запрошувався у провідні математичні центри США та Західної Європи.

А. М. Самойленко нагороджений орденом Дружби народів (1984), Почесною Грамотою Президії Верховної Ради України (1987), є лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки (1985, 1996), премій ім. М. Островського (1968) та М. М. Крилова (1981), а в 1996 р. отримав звання „Соросівського професора”.

Плідна наукова та громадська діяльність Анатолія Михайловича продовжується. Бажаємо йому нових успіхів в його невтомній праці, міцного здоров'я та великого щастя.

*Ю. М. Березанський, М. П. Корнійчук, В. С. Короліук, В. М. Кошляков,
Ю. О. Митропольський, А. В. Скороход, І. В. Скрипник, О. А. Бойчук, В. Л. Кулик,
А. Ю. Лучка, Г. П. Пелюх, М. О. Перестюк, В. І. Ткаченко, С. І. Трофимчук*